

BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TOÁN 9

HƯỚNG DẪN BÀI TẬP VỀ NHÀ

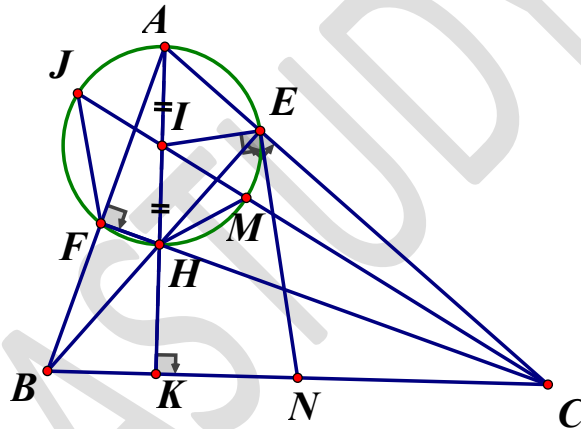
Tài liệu lớp học zoom - 18h - 21h15 - Tối chủ nhật - 23/26 Nguyên Hồng

Họ và tên: .....Ngày học: .....

HÌNH HỌC

Ví dụ 7. Cho tam giác ABC có ba góc đều nhọn. Các đường cao AK, BE và CF cắt nhau tại H . Gọi I là trung điểm của đoạn AH, N là trung điểm của đoạn BC

- Chứng minh bốn điểm A, E, H, F nằm trên cùng một đường tròn
- Chứng minh NE là tiếp tuyến của đường tròn đường kính AH
- Chứng minh $CI^2 - IE^2 = CK.CB$

- Chứng minh bốn điểm A, E, H, F nằm trên cùng một đường tròn**

Tam giác ABC có đường cao AK, CF cắt nhau tại H

$$\Rightarrow \angle AFH = 90^\circ \text{ và } \angle AEH = 90^\circ$$

ΔAFH có $\angle AFH = 90^\circ \Rightarrow E$ thuộc đường tròn đường kính AH

ΔAEH có $\angle AEH = 90^\circ \Rightarrow F$ thuộc đường tròn đường kính AH

$\Rightarrow E, F$ thuộc đường tròn đường kính AH

$\Rightarrow A, E, F, H$ nằm trên cùng một đường tròn

- Chứng minh NE là tiếp tuyến của đường tròn đường kính AH**

BE là đường cao của tam giác $ABC \Rightarrow \angle BEC = 90^\circ \Rightarrow \Delta BEC$ vuông tại E

Có N là trung điểm của cạnh huyền $BC \Rightarrow NE = NC$ (Trong tam giác vuông, đường trung tuyến ứng với cạnh huyền bằng một nửa cạnh huyền)

$$\Rightarrow \Delta CEN \text{ cân tại } E \Rightarrow \angle NEC = \angle NCE \quad (1)$$

Tam giác ABC có đường cao AK, BE cắt nhau tại $H \Rightarrow \angle HKC = 90^\circ, \angle HEC = 90^\circ$

Xét tứ giác $CKHE$ có $\angle HKC + \angle HEC = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$ mà hai góc $\angle HKC, \angle HEC$ là hai góc đối nhau

$\Rightarrow CKHE$ là tứ giác nội tiếp

$$\Rightarrow \angle KCE = \angle AHE \text{ (cùng bù với } \angle KHE) \Rightarrow \angle NCE = \angle IHE \quad (2)$$

Xét $\triangle AHE$ vuông tại E có I là trung điểm của cạnh huyền $AH \Rightarrow HI = IE$ (tính chất đường trung tuyến ứng với cạnh huyền trong tam giác vuông)

$$\Rightarrow \triangle IEH \text{ cân tại } I \Rightarrow \angle IEH = \angle IHE \quad (3)$$

Từ (1),(2) và (3) $\Rightarrow \angle IEH = \angle NEC$

$$\text{Ta có : } \angle HEC = \angle HEN + \angle NEC = 90^\circ$$

$$\Rightarrow \angle HEN + \angle IEH = 90^\circ \Leftrightarrow \angle IEN = 90^\circ \Leftrightarrow IE \perp NE$$

Lại có I là trung điểm của AH nên I là tâm đường tròn đường kính AH

$\Rightarrow NE$ là tiếp tuyến của đường tròn đường kính AH

c) Chứng minh $CI^2 - IE^2 = CK.CB$

Kéo dài CI cắt đường tròn (I) lần lượt tại M và J như hình vẽ

Ta có $IE = IJ = IM$ (cùng bằng bán kính đường tròn (I))

Khi đó ta có :

$$CI^2 - IE^2 = CI^2 - IJ^2 = (CI - IJ)(CI + IJ) = (CI - IM)(CI + IJ) = CM.CJ \quad (1)$$

Xét $\triangle CHK$ và $\triangle CBF$ có $\angle CKH = \angle CFB = 90^\circ, \angle BCF$ chung

$$\Rightarrow \triangle CHK \sim \triangle CBF (g.g) \Rightarrow \frac{CH}{CB} = \frac{CK}{CF} \Rightarrow CK.CB = CH.CF \quad (2)$$

Tứ giác $HMJF$ nội tiếp đường tròn (I) nên $\angle CMH = \angle CFJ$ (góc ngoài và góc trong tại đỉnh đối diện)

Xét $\triangle CHM$ và $\triangle CJF$ có : $\angle FCJ$ chung, $\angle CMH = \angle CFJ$ (cmt)

$$\Rightarrow \triangle CHM \sim \triangle CJF (g.g) \Rightarrow \frac{CH}{CJ} = \frac{CM}{CF} \Rightarrow CH.CF = CM.CJ \quad (3)$$

Từ (1),(2),(3) $\Rightarrow CI^2 - IE^2 = CK.CB$ (dpcm)

ĐẠI SỐ

Bài 2. Một người đi xe máy từ A đến B cách A 60 km. Khi từ B trở về A do trời mưa nên người đó giảm vận tốc bé hơn vận tốc khi đi là 10 km/h do đó thời gian về nhiều hơn thời gian đi là 30 phút . Tính vận tốc lúc đi.

HD:

$$\text{Đổi } 30 \text{ phút} = \frac{1}{2} \text{ giờ.}$$

Gọi vận tốc lúc đi của xe máy đi từ A đến B là x (km, $x > 10$).

Thời gian đi trên quãng đường AB có độ dài 60 km là $\frac{60}{x}$ (giờ).

Vì vận tốc lúc về bé hơn vận tốc lúc đi là 10 km/h nên vận tốc lúc về là $x - 10$ (km/h).

Thời gian về trên quãng đường AB có độ dài 60 km là $\frac{60}{x-10}$ (giờ).

Theo đề bài thì thời gian về nhiều hơn thời gian lúc đi là $\frac{1}{2}$ giờ nên ta có phương trình:

$$\frac{60}{x-10} - \frac{60}{x} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x^2 - 10x - 1200 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 40 \\ x = -30 \end{cases}$$

Vì $x > 10$ nên $x = 40$ thỏa mãn.

Vậy vận tốc lúc đi của xe máy là 40 (km/h).

Bài 7. Một canô xuôi dòng trên một khúc sông từ bến A đến bến B cách nhau 80km/h, sau đó lại ngược dòng đến địa điểm C cách B 72 km/h, thời gian canô xuôi dòng ít hơn thời gian canô ngược dòng là 15 phút. Tính vận tốc riêng của canô, biết vận tốc của dòng nước là 4km/h.

HD:

$$\text{Đổi } 15 \text{ phút} = \frac{1}{4} \text{ giờ.}$$

Gọi vận tốc riêng của canô là x (km/h) ($x > 4$)

Vận tốc canô đi xuôi dòng là $x + 4$ (km/h).

Thời gian canô đi xuôi dòng trên quãng đường AB là $\frac{80}{x+4}$ (h).

Vận tốc canô đi ngược dòng là $x - 4$ (km/h).

Thời gian canô đi ngược dòng trên quãng đường CB là $\frac{72}{x-4}$ (giờ).

Theo đề bài thì thời gian canô xuôi dòng ít hơn thời gian canô ngược dòng là $\frac{1}{4}$ giờ nên ta có phương trình:

$$\frac{72}{x-4} - \frac{80}{x+4} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow 72.4.(x+4) - 80.4.(x-4) = (x-4)(x+4)$$

$$\Leftrightarrow 288x + 1152 - 320x + 1280 = x^2 - 16$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 32x - 2448 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 36 \\ x = -68 \end{cases}$$

Vì $x > 4$ nên $x = 36$ thỏa mãn.

Vậy vận tốc riêng của canô là 36 (km/h).